

## Dansk Skovforenings bemærkninger til Biodiversitetsrådets årsrapport 2023

Dansk Skovforening takker for muligheden for at kommentere på Biodiversitetsrådets årsrapport 2023.

Overordnet glæder Dansk Skovforening sig over, at Biodiversitetsrådet anerkender de private skovejeres biodiversitetsindsats og fremhæver, at mange sjældne og truede skovarter kun findes her. Skovejernes indsats har stor og positiv betydning for biodiversiteten i Danmark.

Det understreger netop, at de private danske skovejere ansvarligt forvalter vigtige natur- og biodiversitetsværdier i skovene. Derfor kan det undre, at Biodiversitetsrådet på den baggrund opfordrer til strengere regulering af private skove. Dansk Skovforening mener, at øget regulering bør anvendes på områder, der ikke fungerer, og derudover kun bør anvendes, når det er nødvendigt.

Vi mener, at lodsejerinddragelse og positive incitamenter er det mest effektive virkemiddel inden for natur- og biodiversitetsforvaltning. Frivillighed skaber holdbare og langvarige løsninger. Derfor skal konkrete indsatser særligt på private arealer baseres på frivillighed og positive incitamenter, som skaber motivation, engagement, viden og ansvarsfølelse.

Vi bemærker i øvrigt, at der er væsentlig forskel på henholdsvis Miljøministeriets og Biodiversitetsrådets opførelse og definition af beskyttet og strengt beskyttet natur. Vi mener, at Biodiversitetsrådet – fremfor at udarbejde egen tolkninger og definitioner – bør anvende de fælleseuropæiske retningslinjer og definitioner. Dette sikrer bl.a. ensartethed og sammenlignelighed mellem EU-landene.

Biodiversitetsrådet skriver, at de i næste rapport vil have fokus på virkemidler, der fremmer natur og biodiversitet. Dansk Skovforening imødeser udarbejdelsen af denne rapport og bidrager naturligvis gerne med konkrete forslag til virkemidler på private skovarealer.

I nedenstående følger en række konkrete kommentarer til rapporten.

### Forslag til biodiversitetslov

Biodiversitetsrådet foreslår en biodiversitetslov, der skal fungere som rammelov i stil med klimaloven med både kort- og langsigtede bindende mål for biodiversitetsindsatsen i Danmark. Dansk Skovforening anerkender behovet for at sikre og fremme biodiversiteten i Danmark og imødeser regeringens arbejde med en biodiversitetslov, der fastsætter overordnede målsætninger for biodiversitetsindsatsen. Vi deler også regeringens ønske om, at udarbejdelsen af en sådan lov hviler på flere forskellige faglige kilder, således som det er beskrevet i regeringsgrundlaget. Vi mener endvidere, at der i forbindelse med udarbejdelse af biodiversitetsloven bør vedtages en tidsplan for evaluering og

eventuel tilpasning af målsætninger. Den forventede effekt og de anvendte målemetoder skal være tydelige og klart beskrevet.

Derudover mener vi, at der bør udarbejdes en tilhørende plan for evaluering og opdatering af indsatserne, således at det er muligt at følge udviklingen i biodiversiteten og vurdere, om de valgte tiltag giver den forventede effekt på en omkostningseffektiv måde. I den forbindelse er det helt afgørende, at der gennemføres en baselinemåling af de væsentligste parametre, inden tiltagene iværksættes.

Biodiversitetsrådet foreslår, at en biodiversitetslov skal have trindhøjere rang end andre love på natur- og miljøområdet, og at der skal gennemføres en gennemgribende reform af den materielle natur- og biodiversitetslovgivning.

Vi finder, at der er uklart, hvilken betydning det vil få for lovgivning inden for fx drikkevand, transport, miljø og erhverv, og det er umiddelbart svært at se, hvordan disse mange forskellige formål skal forankres under en lov. Vi hæfter os derfor ved, at Rådet selv pointerer, at anbefalingerne i rapporten er baseret på et biologisk udgangspunkt og skal fungere som et forskningsbaseret oplæg til politisk diskussion, mens det er en politisk opgave at fastlægge typer af mål, der skal indgå i en kommende biodiversitetslov, samt at fastsætte ambitionsniveauet.

Vi skal i den forbindelse særligt understrege behovet for, at en ny lov om natur og biodiversitet udarbejdes under hensyntagen til andre væsentlige, samfundsmæssige hensyn, som det også fremgår af regeringens 2030-plan. Det gælder fx hensyn til den samlede arealanvendelse, sameksistens med landbrug, udbygning af vedvarende energi, friluftsliv mv.

### **Urørt skov som virkemiddel**

Biodiversitetsrådet fremhæver i rapporten, at udlægning af urørt skov i privat skov er et omkostningseffektivt virkemiddel, og skriver således:

*”Urørt skov er en skov uden drift, hvor naturen får lov til at passe sig selv uden fx tømmerhugst og dræning. Biodiversitetsrådet mener, at udlægning af urørt skov er et effektivt virkemiddel til at løfte den skovtilknyttede biodiversitet og anbefaler en markant stigning i udlægningen, særligt i private skove, da de rummer en væsentlig del af biodiversiteten i Danmark. Urørte skove er åbne for offentligheden, så man på egen hånd kan opleve det vilde dyre- og planteliv udvikle sig uforstyrret for skovdrift.”*

Som bemærket i de overordnede kommentarer, opfordrer vi til, at virkemidler over for private skovejere baserer sig på frivillighed og positive incitamenter.

Mange danske skovejere har indrettet deres skovproduktion efter naturgivne og lokale forhold og har derfor mange steder allerede afsat plads til urørt skov. Det er sket helt frivilligt. Disse arealer er dog ikke i alle tilfælde registreret eller beskyttet. Det understreger vigtigheden af, at skovejerne, der kender deres skov og naturgivne forhold, har indflydelse på, hvor udlægning af urørt skov giver bedst mening og værdi.

Pålægning af strenge restriktioner for skovejere, der ellers har passet på og fremmet vigtige natur- og biodiversitetsværdier i deres skove, kan virke meget lidt befordrende for lysten til at fortsætte denne praksis med at skabe biodiversitet som en del af skovdriften, hvis det blot medfører restriktioner og skærpet regulering.

Vi deler derudover ikke biodiversitetsrådet holdning om, at de urørte skove skal være mere åbne for offentligheden. Vi henstiller til, at de gældende adgangsregler på de private arealer fastholdes.

### **Arealstørrelse for strengt beskyttede områder**

Biodiversitetsrådet citerer Europa-Kommissionen for, at terrestrisk strengt beskyttede områder skal have en meningsfuld størrelse i forhold til det beskyttede områdes økosystemfunktioner, således at området kan levere de resultater, som er hensigten med beskyttelsen. Størrelsen skal understøtte, at de naturlige økologiske processer kan forløbe grundlæggende uforstyrret, herunder naturlig hydrologi og bestandsdynamik.

Biodiversitetsrådet vurderer heraf, at en sammenhængende arealstørrelse på mindst 5000 ha er nødvendig for at opretholde en naturlig bestandsdynamik og dermed understøtte naturlige økologiske processer i Danmark. Det vil gælde for både skov og lysåbne arealer og/eller i kombination med hinanden.

Den danske ejendomsstruktur er karakteriseret som fragmenteret, forskelligartet og inddelt i forholdsvis små ejenheder. Alene inden for skovene findes der omkring 24.000 ejere, hvoraf de fleste ejer under 10 ha. Skal der udpeges sammenhængende arealer på 5000 ha, vil det betyde, at mange lodsejere skal involveres og pålægges regulering. Den opgave vil være særdeles vanskelig at gennemføre på frivillig basis og meget dyr, hvis det skulle gennemføres gennem ekspropriation.

Det er derfor uklart, om Biodiversitetsrådet heraf vil anbefale ekspropriation som virkemiddel for at kunne gennemføre og opfylde størrelsesgrænserne på op til 5000 ha. Dansk Skovforening vil tage kraftigt afstand til den form for implementering. Vi mener derimod som tidligere nævnt, at der bør findes bud på frivillige og positive virkemidler, der kan kombinere skovdrift og biodiversitet inden for samme ejendom.

### **Støtteordninger til urørt skov**

Biodiversitetsrådet skriver, at eksisterende støtteordninger for udlæg af urørt skov hos private skovejere hidtil kun har ført til et meget begrænset areal, der er blevet udlagt, og at omfanget ikke er tilstrækkeligt til at dække den danske skovtilknyttede biodiversitet repræsentativt. Det er Biodiversitetsrådets vurdering, at der er behov for, at kriterierne for at opnå støtte revideres, så de har et tydeligt biodiversitetssigte, samtidig med at de i højere grad ansporer private lodsejere til at udlægge urørt skov.

Dansk Skovforening er enig i, at støtteordningerne i højere grad skal anspore skovejere til at udlægge urørt skov. Mange skovejere er interesseret i at søge ordninger til udlægning af urørt skov, men vi oplever, at der afsættes begrænsede midler til ordningerne for urørt skov, og at puljen tømmes hvert år. Det er afgørende, at den afsatte finansiering til de enkelte ordninger matcher ambitioner og målsætninger.

Endelig oplever Dansk Skovforening også u hensigtsmæssig silotænkning i de forskellige tilskudsordninger. Eksempelvis gør den snævre skelnen mellem skov og lysåbne naturtyper det svært at se, hvordan der kan skabes en større og bedre dynamik. Særligt for de lodsejere, der både har skov og lysåbne arealer, er der behov for tilskudsordninger, der sikrer en helhedsorienteret forvaltning af området.

Med venlig hilsen

**Anders Frandsen**  
Direktør, Dansk Skovforening

Mobil: 3048 8450

Mail: [af@danskskovforening.dk](mailto:af@danskskovforening.dk)